

DE MAN ACHTER DE STEM

GERARD FELLER

DE MAN ACHTER DE STEM

GERARD FELLER

EEN PSYCHOLOGISCHE EN GEESTELIJKE THRILLER

De man achter de stem
Een psychologische en geestelijke thriller

© 2026 Gerard Feller
Alle rechten voorbehouden.

Niets uit deze uitgave mag zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteur worden verveelvoudigd, opgeslagen of openbaar gemaakt.

Dit verhaal is fictie. Namen, personages, organisaties, locaties en gebeurtenissen zijn verzonnen of literair bewerkt.

De beschrijvingen van hypnose, psychologie, hersenfysiologie, occultisme en bevrijdingspastoraat vormen geen medisch, psychologisch, juridisch of pastoraal behandeladvies.

Auteur: Gerard Feller
Omslagontwerp: Gerard Feller, met ondersteuning van AI
Eerste digitale uitgave: 2026
Taal: Nederlands

1. DE KAMER ZONDER KLOKKEN

De eerste fout die Ruben maakte, was dat hij de deur niet achter zich sloot.

De tweede was dat hij dacht dat het zijn eigen beslissing was om naar binnen te gaan.

Boven de deur hing een koperen bordje:

DR. SELENE VARGA — REGRESSIETHERAPIE EN
BEWUSTZIJNSWERK

De praktijk bevond zich in een oud herenhuis aan de Maliebaan. Binnen rook het naar sandelhout, oud papier en iets bitters dat Ruben niet kon thuisbrengen. De wachtkamer had geen ramen. Er hing ook geen klok.

Selene Varga was kleiner dan hij had verwacht. Ze droeg een lange zwarte jurk, maar geen sieraden, behalve een zilveren ring met een donkere steen.

‘Je hebt moeite met slapen,’ zei ze voordat hij was gaan zitten.

Ruben keek op. ‘Dat heb ik in het formulier ingevuld.’

‘Je hebt meer moeite met wakker zijn.’

Ze zei het zacht, bijna achteloos.

Ruben voelde onmiddellijk dat ze hem begreep.

Later zou hij leren dat dit het Barnum-effect heette: een algemene uitspraak die persoonlijk voelt omdat de luisteraar haar zelf invult. Op dat moment hoorde hij alleen de waarheid.

Sinds de dood van zijn vrouw Marije, twee jaar eerder, leefde hij alsof iemand de kleur uit zijn dagen had gehaald. Hij functioneerde. Hij werkte als financieel onderzoeker, betaalde zijn rekeningen en sprak iedere zondag telefonisch met zijn

moeder. Maar hij voelde zich een acteur die het leven van een overleden man speelde.

Reguliere therapie had weinig geholpen.

‘Je verdriet zit niet alleen in dit leven,’ zei Selene.

‘Wat bedoelt u?’

‘Sommige angsten zijn ouder dan onze herinneringen.’

‘Gelooft u in vorige levens?’

Ze glimlachte.

‘Het gaat er niet om wat ik geloof. Het gaat erom wat jouw diepere bewustzijn je wil laten zien.’

Het antwoord leek zorgvuldig. Het was ook ontwijkend. Ze bevestigde niets en suggereerde alles.

Ruben ging liggen op een leren bank.

Selene plaatste een kleine luidspreker achter zijn hoofd. Er klonk een lage, pulserende toon. Geen melodie, meer een ritme dat bijna samenviel met zijn ademhaling.

‘Hypnose is geen slaap,’ zei ze. ‘Je blijft aanwezig. Je kunt ieder moment stoppen.’

Dat stelde hem gerust.

Ze vertelde er niet bij dat mensen in trance logisch tegenstrijdige zaken tegelijk kunnen accepteren. Ook vertelde ze niet dat hypnose het vertrouwen in herinneringen kan vergroten zonder hun betrouwbaarheid te verbeteren.

‘Kijk naar één punt op het plafond.’

Boven hem hing een messing schijf. Het licht bewoog er langzaam overheen.

‘Je hoeft niets te doen,’ zei Selene. ‘Alleen mijn stem volgen.’

Ruben voelde zijn armen zwaar worden. Zijn ademhaling vertraagde. Het plafond leek verder weg te schuiven.

Neurologisch gebeurde er niets bovennatuurlijks. Zijn aandacht vernauwde. De buitenwereld kreeg minder prioriteit. De dorsolaterale prefrontale cortex, betrokken bij kritische controle en werkgeheugen, ging anders samenwerken met gebieden voor aandacht en verbeelding. De scheidslijn tussen waarneming en intern gegenereerde beelden werd minder scherp.

Maar voor Ruben voelde het alsof ergens in hem een deur openging.

‘Er is een trap,’ zei Selene.

Hij zag een trap.

‘Iedere trede voert je verder terug.’

Hij daalde af.

‘Je komt bij een deur die alleen jij kunt openen.’

Er verscheen een houten deur met een ijzeren klink.

‘Wat zie je?’

‘Een straat.’

‘Waar?’

‘Londen.’

‘Welk jaar?’

Ruben wilde zeggen dat hij het niet wist.

In plaats daarvan hoorde hij zichzelf antwoorden:

‘1796.’

De toon uit de luidspreker stopte.

In de stilte lachte iemand.

Het was niet Selene.

2. DE MAGIËR VAN PYE STREET

De straat lag onder een deken van mist.

Ruben rook kolenrook, paardenmest en open riolen. Rijtuigen ratelden over natte stenen. Een vrouw verkocht pamfletten onder een olielamp. Verderop werd iemand door twee mannen uit een herberg gegoooid.

Alles bezat een scherpheid die dromen niet hadden.

Ruben keek naar zijn kleding. Een bruine jas, een vest met koperen knopen en modderige schoenen. In zijn zak vond hij een munt met het hoofd van koning George III.

‘Je bent laat.’

De man stond in de opening van een smalle steeg.

Hij was lang en mager. Zijn gezicht leek uit schaduw gesneden. Hij droeg een grijze jas en hield een wandelstok vast waarvan de zilveren knop de vorm van een kraai had.

‘Wie bent u?’ vroeg Ruben.

‘Abel March.’

Die naam kende hij niet. Toch veroorzaakte hij een koude herkenning.

March leidde hem naar een kamer boven een boekhandel in Pye Street. Tegen de wanden stonden almanakken, astrologische tabellen, procesverslagen en goedkope boekjes over verloren schatten, liefdesvoorspellingen en dievenvangers.

Op tafel lag een groot boek.

‘De mensen denken dat zij de toekomst willen kennen,’ zei March. ‘Maar meestal willen zij toestemming voor wat zij al van plan zijn.’

Hij liet Ruben zien hoe bezoekers zichzelf verrieden: een blik naar een trouwring, een ingehouden ademhaling bij een naam, slijtage aan kleding, modder van een bepaalde wijk, inkt aan de vingers, rouwstof onder een gekleurde jas.

‘Begin nooit met een feit,’ zei March. ‘Begin met een mogelijkheid.’

Hij keek Ruben strak aan.

‘Er is iemand om wie jij veel geeft, maar met wie het contact niet is zoals je zou willen.’

Ruben dacht aan zijn moeder.

March zag de verandering in zijn gezicht.

‘Een vrouw,’ vervolgde hij. ‘Ouder dan jij.’

Ruben knikte.

‘Zij maakt zich zorgen, maar zegt niet alles.’

Dat gold voor zijn moeder. Het gold waarschijnlijk voor bijna iedere moeder.

‘Hoe weet u dat?’

March glimlachte.

‘Omdat jij het mij zojuist hebt verteld.’

‘Ik heb niets gezegd.’

‘Mensen spreken voortdurend. De mond is slechts hun minst betrouwbare orgaan.’

In volgende bezoeken — Ruben wist niet of het dagen of maanden waren — leerde March hem de kunst van het dubbelzinnige gelijk.

Een voorspelling moest ruim genoeg zijn om altijd uit te komen, maar specifiek genoeg klinken om onthouden te worden. Een misser mocht nooit een misser heten. De cliënt had de boodschap verkeerd begrepen, de gebeurtenis moest

nog plaatsvinden of de informatie hoorde bij iemand in diens omgeving.

March leerde hem kaarten leggen, handen lezen en boeken openen op een ogenschijnlijk betekenisvolle zin. Bibliomantie, noemde hij dat.

‘Een boek heeft meer gezag dan een mens,’ zei March.
‘Zelfs wanneer de mens bepaalt waar het openvalt.’

Hij liet Ruben zien hoe hij een cliënt kleine hoeveelheden informatie kon ontfutselen en die later als openbaring kon teruggeven.

‘En als ik niets kan ontdekken?’

‘Dan vertel je de mens wat ieder mens heimelijk gelooft: dat hij meer talent heeft dan hij gebruikt, meer pijn draagt dan anderen zien en binnenkort voor een belangrijke keuze komt te staan.’

‘Dat is bedrog.’

‘Nee,’ zei March. ‘Het is waar.’

Hij sloeg het grote boek.

‘Waar, maar misleidend. De krachtigste leugen bevat geen onjuist woord.’

Soms kwamen er klanten. Dienstmeisjes die wilden weten met wie ze zouden trouwen. Kooplieden die naar verborgen rijkdom zochten. Vrouwen die een ontrouwe echtgenoot terug wilden. Mannen die gestolen goederen wilden vinden.

March gaf hun geen toekomst.

Hij gaf hun een verhaal waarin hun angst betekenis kreeg.

En zij betaalden hem.

Op een avond zag Ruben hoe March een jonge vrouw zes gouden munten afnam. Hij beloofde dat haar verdwenen broer nog leefde en naar huis zou terugkeren.

Toen zij weg was, vroeg Ruben: ‘Leeft hij werkelijk?’

‘Waarschijnlijk niet.’

‘Waarom zei u het dan?’

‘Omdat hoop beter verkoopt dan rouw.’

‘Dat is wreed.’

March kwam achter hem staan.

‘Jij denkt dat mensen waarheid zoeken. Dat is je laatste onschuld.’

In het raam zag Ruben hun weerspiegeling.

March legde een hand op zijn schouder.

In de ruit bewoog de hand niet.

3. DE TERUGKEER

Ruben ontwaakte met bloed in zijn mond.

Selene zat naast hem.

‘Je hebt op je tong gebeten,’ zei ze.

‘Hoe lang was ik weg?’

‘Zevenenveertig minuten.’

Voor Ruben waren het maanden geweest.

Hij vertelde over Londen, Pye Street en Abel March. Selene luisterde zonder hem te onderbreken. Alleen toen hij de naam March noemde, kneepte ze haar ogen iets samen.

‘Ken je hem?’ vroeg Ruben.

‘Niet bewust.’

‘Hij heeft mij dingen geleerd.’

‘Jouw diepere zelf heeft je herinnerd aan vermogens die je altijd al bezat.’

‘Was het een vorig leven?’

Selene streek met twee vingers over de donkere steen in haar ring.

‘Wat voelt voor jou het meest waar?’

Dat werd haar antwoord op iedere kritische vraag.

Ruben kwam terug.

Eerst eenmaal per week. Daarna driemaal. Telkens wachtte March in de kamer boven de boekhandel. Hij leerde Ruben oude trucs en nieuwe toepassingen.

Hoe televisieparagnosten met een reeks namen en letters werkten totdat iemand reageerde.

Hoe stilte mensen ertoe bracht zelf informatie aan te vullen.

Hoe je een ontkenning als bevestiging kon gebruiken.

‘Ik voel iets rond de borst,’ zei Ruben tijdens een oefening.

‘Mijn vader had longkanker,’ zei de denkbeeldige cliënt.

‘Precies.’

‘En als hij een hartaanval had gehad?’

‘Dan bedoelde je het hart.’

‘En als hij gezond was?’

‘Dan gaat het over emotionele benauwdheid.’

March tikte tevreden met zijn stok.

‘Nu begrijp je het.’

Na drie maanden beëindigde Selene de behandeling.

‘Je hebt geen therapeut meer nodig,’ zei ze. ‘Je moet je gave gebruiken.’

‘Welke gave?’

‘Mensen laten zien wat onder hun woorden verborgen ligt.’

Ruben nam ontslag bij de recherche.

Met zijn spaargeld huurde hij een praktijkruimte. Op de deur liet hij zetten:

RUBEN VERMEER — INTUÏTIEVE LEVENSBEGELEIDING

Hij noemde zichzelf geen medium. Dat vond hij te goedkoop. Hij sprak over patroonherkenning, energetische resonantie en diepe autobiografische waarneming.

Zijn eerste cliënten kwamen via Selene.

Daarna ging het snel.

4. WAARHEID ALS TONEEL

Ruben was goed.

Niet bovennatuurlijk goed.

Menselijk goed.

Hij zag de lichte verkleuring waar een trouwring had gezeten. Hij hoorde aan woordkeuze of iemand uit de zorg, het onderwijs of de financiële wereld kwam. Hij merkte welke onderwerpen een verandering veroorzaakten in ademhaling, pupilgrootte of spierspanning.

Zijn brein was een voorspellingsmachine geworden.

Het salienccenctwcrk selecteerde razendsnel welke signalen belangrijk konden zijn. De amygdala registreerde minuscule emotionele reacties. De anterieure cingulaire cortex signaleerde wanneer een uitspraak niet aansloeg. Vervolgens paste zijn prefrontale cortex het verhaal aan.

Voor de cliënt leek het alsof Ruben dingen wist.

In werkelijkheid stelde hij hypothesen op hoge snelheid bij.

‘Ik krijg een oudere man door,’ zei hij tegen een vrouw van ongeveer zestig.

Haar lip trilde.

‘Uw vader?’

Ze schudde haar hoofd.

‘Nee, niet uw vader. Iemand die als een vader voor u was.’

Haar ogen werden vochtig.

‘Mijn oom.’

‘Hij was niet altijd gemakkelijk in de omgang.’

Ze lachte door haar tranen heen. ‘Dat kun je wel zeggen.’

Ruben wachtte.

‘Maar hij had een zachte kant die weinig mensen kenden,’
voegde hij toe.

De vrouw vertelde hem vervolgens alles wat hij nodig had.

Aan het einde zei ze: ‘U beschreef hem precies.’

Op televisie werd Ruben aangekondigd als de man die
achter de sluier keek.

Hij trad op voor een zaal met vierhonderd mensen. Vooraf
verzamelde medewerkers achteloos verhalen in de foyer.
Online reserveringen leverden namen, adressen en
sociale-media-profielen op. Ruben kende fragmenten voordat
hij het podium betrad.

De rest deed cold reading.

Een presentator vroeg of hij werkelijk met overledenen
sprak.

‘Ik geef alleen door wat zich aandient,’ antwoordde Ruben.

Het was letterlijk waar.

Het liet precies de verkeerde indruk achter.

Zijn bekendheid groeide. Ook zijn inkomen.

Maar ‘s nachts hoorde hij de wandelstok van Abel March
door zijn huis tikken.

Eerst alleen in dromen.

Daarna wanneer hij wakker was.

Tik.

Tik.

Tik.

Soms vond hij ‘s ochtends modderige schoenafdrukken
naast zijn bed.

Hij installeerde camera's. Op de beelden was niets te zien, maar iedere nacht om 03.17 uur viel het geluid twaalf seconden weg.

In die stilte fluisterde een stem in zijn hoofd:

'Hoop verkoopt beter dan rouw.'

Ruben ging terug naar de Maliebaan.

Het koperen bordje was verdwenen.

Een makelaar vertelde dat het pand al zes jaar leegstond.

'Hier werkte dokter Varga.'

'Niet volgens onze gegevens.'

'Ik ben hier maanden behandeld.'

De man keek hem voorzichtig aan.

'Weet u zeker dat dit het juiste adres is?'

Binnen waren de kamers kaal. Geen behandelbank. Geen sandelhout. Geen messing schijf.

Alleen in de voormalige therapiekamer vond Ruben iets.

In de vloer zat een donkere steen.

Dezelfde steen als in Selenes ring.

5. DE CLIËNT ZONDER VERLEDEN

De man die Ruben zou ontmaskeren, noemde zichzelf David Vos.

Hij was onopvallend gekleed. Geen trouwring, geen horloge, geen zichtbaar merk. Zijn schoenen waren schoon. Zijn nagels kort. Hij ging zitten zonder de kamer rond te kijken.

Ruben hield niet van hem.

Niet omdat David vijandig was, maar omdat hij nauwelijks onbewuste informatie prijs gaf.

‘Waarmee kan ik u helpen?’ vroeg Ruben.

‘U moet mij dat vertellen.’

Ruben glimlachte professioneel.

‘Ik werk niet als kermiswaarzegger.’

‘Nee. U noemt het intuïtieve begeleiding.’

‘Ik help mensen patronen herkennen.’

‘Welke patronen ziet u bij mij?’

Ruben observeerde zijn kleding, houding en taal. Hoogopgeleid, waarschijnlijk hulpverlening of onderzoek. Beheerst. Vermoeidheid rond de ogen. Een lichte bleekheid waar zijn overhemdkraag de zon had tegengehouden.

‘U draagt verantwoordelijkheid voor anderen,’ begon Ruben. ‘Mensen zien u als stabiel, maar u hebt de laatste tijd getwijfeld of u nog op de juiste plaats bent.’

David reageerde niet.

Ruben ging verder.

‘Er is een jongere vrouw.’

Een kleine beweging van Davids linkerduim.

‘Uw dochter?’

Stilte.

‘Of iemand voor wie u zich vaderlijk verantwoordelijk voelt.’

David ademde dieper in.

‘Ze heet Emma,’ zei hij.

Ruben voelde de route opengaan.

‘Emma heeft keuzes gemaakt die u niet begrijpt.’

David knikte.

‘Ze heeft afstand genomen.’

Nog een knik.

‘Er is iets gebeurd met een groep mensen. Een
gemeenschap misschien.’

‘Ja.’

‘Een spirituele groep.’

Davids ogen werden rood.

Ruben boog zich naar voren.

‘Emma leeft nog, maar u bent bang dat u haar kwijtraakt.’

‘Kunt u zien waar ze is?’

‘Ik zie water.’

David pakte zijn handen vast.

‘Is ze bij de rivier?’

Ruben sloot zijn ogen. ‘Er is een gebouw. Baksteen. Ik krijg
een letter. Een M of een N.’

‘Maasbracht?’

De naam betekende niets voor Ruben.

Toch zag hij plotseling een oud pakhuis aan donker water.

Op een bovenverdieping zat een jonge vrouw op een matras. Achter haar stond Abel March.

‘Ja,’ fluisterde Ruben. ‘Maasbracht.’

David begon te huilen.

‘Leeft ze?’

Ruben hoorde March vlak achter zich.

‘Geef hem hoop.’

‘Ze leeft,’ zei Ruben. ‘Maar ze is bang. Ze heeft een armband bij zich die ze van haar moeder heeft gekregen.’

David veegde zijn ogen af.

‘Wat voor armband?’

Ruben zag zilver. Een klein vogelhangertje.

‘Een vogel. Een merel of een kraai.’

David leunde achterover.

Zijn verdriet verdween.

‘Emma bestaat niet,’ zei hij.

Ruben opende zijn ogen.

‘Wat?’

‘Ik heb geen dochter.’

‘U liegt.’

‘Maasbracht koos ik onderweg. De rivier, de groep en de armband heb ik uit uw vragen opgebouwd.’

Ruben voelde het bloed uit zijn gezicht trekken.

David legde een klein opnameapparaat op tafel.

‘U hebt serieus advies gegeven over een niet-bestaande vrouw. Iedere keer dat ik informatie verstrekke, gaf u die later in gewijzigde vorm aan mij terug.’

‘Waarom doet u dit?’

‘Omdat mijn zus na een consult bij u haar medicatie heeft gestopt. U zei dat haar depressie niet medisch was, maar voortkwam uit een overleden familielid dat haar energie vasthield.’

‘Dat heb ik nooit gezegd.’

David drukte op het apparaat.

Rubens stem vulde de kamer:

‘De behandeling dempt het signaal dat je eigenlijk moet ontvangen.’

Daarna hoorde hij de stem van Davids zus.

‘Dus ik moet stoppen?’

En zijn eigen antwoord:

‘Ik kan die keuze niet voor je maken. Maar je lichaam weet het al.’

Waar, maar misleidend.

Zij had de medicatie gestopt. Twee weken later had ze een suïcidepoging gedaan.

‘Ik wilde haar geen kwaad doen,’ zei Ruben.

‘U wilde gezag zonder verantwoordelijkheid.’

Achter David verscheen Abel March.

‘Laat hem gaan,’ zei March.

Ruben greep de rand van zijn bureau.

David keek om. ‘Wat ziet u?’

‘Niets.’

‘U kijkt naar iemand.’

‘Ga weg.’

David bleef zitten.

‘Mijn zus is in behandeling bij een psychiater en maakt het inmiddels beter. Ik ben pastor en klinisch psycholoog. Ik ben niet gekomen om u op televisie te ontmaskeren.’

‘Wat wilt u dan?’

‘Weten of u zelf nog gelooft dat u mensen helpt.’

March hief zijn wandelstok.

In Rubens hoofd klonk een bevel.

Maak hem belachelijk.

Ruben voelde woede als hitte door zijn borst trekken. Zijn hartslag steeg. Zijn blik vernauwde. De prefrontale remming nam af terwijl het dreigingsnetwerk de controle overnam.

Hij zag ineens hoe gemakkelijk hij David met één zorgvuldig gekozen leugen kon vernietigen.

‘Uw vrouw vertrouwt u niet,’ zei Ruben.

David verstijfde.

Raak.

‘Omdat u zelf iets verborgen houdt.’

Davids ogen vernauwden zich.

Nog een kleine reactie.

Ruben voelde de woorden komen, precies zoals March ze hem had geleerd.

Toen beet hij op zijn tong.

Bloed vulde zijn mond.

De pijn bracht de kamer terug.

‘Ik hoor een stem,’ zei hij.

Voor het eerst had hij tijdens een consult iets volkomen waars gezegd.

6. DRIE VERKLARINGEN

David liet Ruben eerst onderzoeken.

Dat stelde hem teleur.

Ruben had verwacht dat een bevrijdingspastor onmiddellijk demonen zou benoemen. In plaats daarvan regelde David een beoordeling door een psychiater, een neuroloog en een traumadeskundige.

De MRI liet geen tumor of structurele afwijking zien.

Het EEG toonde geen epileptische activiteit.

De psychiater onderzocht psychose, depressie, dissociatie, middelengebruik en slaapttekort. Ruben wist waar hij was, kon logisch redeneren en begreep dat anderen March niet zagen. Dat pleitte tegen een ernstig verlies van realiteitstoetsing, maar sloot hallucinatoire ervaringen niet uit.

De traumadeskundige sprak over bronmonitoring.

‘Je brein moet voortdurend bepalen waar informatie vandaan komt,’ legde ze uit. ‘Heb ik dit gezien, gedroomd, gelezen of van iemand gehoord? Hypnose kan het vertrouwen in intern gegenereerde beelden versterken. Een ingeplante figuur kan later als zelfstandig worden ervaren.’

‘Dus March is fantasie?’

‘Dat is een mogelijke verklaring.’

‘En Selene?’

‘We vinden geen therapeut met die naam.’

‘Ik heb haar aangeraakt.’

‘Dat maakt je ervaring werkelijk. Niet noodzakelijk je interpretatie.’

David voegde daar een derde mogelijkheid aan toe.

‘Er kan ook een geestelijke dimensie zijn.’

De psychiater keek hem aan. ‘Zolang die mogelijkheid niet wordt gebruikt om onderzoek en behandeling te vervangen.’

‘Akkoord,’ zei David.

Ze tekenden drie cirkels op een bord:

NEUROLOGISCH — PSYCHOLOGISCH — GEESTELIJK

Geen van de cirkels mocht de andere opslokken.

Ruben haatte die voorzichtigheid.

‘Er zit iets in mij,’ zei hij. ‘Haal het eruit.’

‘Misschien,’ zei David. ‘Maar bevrijding is geen voorstelling waarbij wij tegen een stem schreeuwen en jij morgen verdergaat met dezelfde leugens.’

‘Ik wil vrij zijn.’

‘Wil je ook je praktijk sluiten?’

Ruben zweeg.

‘Het geld teruggeven waar dat mogelijk is?’

Stilte.

‘Openlijk erkennen dat je mensen hebt misleid?’

‘Dan verlies ik alles.’

‘Misschien is dat niet hetzelfde als onvrij worden.’

Ruben stond op.

‘U bent net als March. U wilt macht over mij.’

David bleef zitten.

‘Dat kan. Daarom werk ik niet alleen met je. Er komt een team. Alles wordt besproken en vastgelegd. Geen geheime rituelen, geen trance, geen afhankelijkheid van één hulpverlener.’

‘En als ik niet akkoord ga?’

‘Dan ga je naar huis.’

Ruben wachtte op druk, een dreiging of een geestelijk bevel.

Dat kwam niet.

De deur bleef open.

Vrijheid voelde verontrustender dan hypnose.

7. DE EERSTE STRIJD

Drie weken later sloot Ruben zijn praktijk.

Hij plaatste geen volledige bekentenis, maar een afstandelijke verklaring over gezondheidsredenen. David noemde dat onvoldoende.

‘Ik heb toch gedaan wat u vroeg.’

‘Je hebt je praktijk gesloten. Je hebt nog niet de waarheid gesproken.’

‘Als ik alles vertel, word ik vervolgd.’

‘Mogelijk.’

‘Mijn reputatie is weg.’

‘Waarschijnlijk.’

‘U geniet hiervan.’

David stond op.

‘Dan stoppen we voor vandaag.’

‘Waarom verdedigt u zich niet?’

‘Omdat jouw wantrouwen niet met één antwoord verdwijnt.’

Die nacht verscheen March aan het voeteneind van Rubens bed.

Niet als schaduw.

Volledig.

Zijn grijze jas was nat van de Londense mist.

‘Hij neemt je gave af,’ zei March.

‘Het was geen gave.’

‘Je hielp mensen.’

‘Ik bedroog ze.’

‘Iedere therapeut beïnvloedt. Iedere predikant gebruikt woorden. Iedere arts verkoopt hoop.’

‘Niet zo.’

‘Waar ligt het verschil?’

Ruben wist geen scherp antwoord. Dat was March’ sterkste wapen: niet de leugen, maar de halve waarheid die ieder onderscheid oploste.

March boog zich over hem heen.

‘Open het boek.’

Op Rubens nachtkastje lag een Bijbel die David hem had gegeven.

‘Een boek heeft meer gezag dan een mens,’ fluisterde March. ‘Zelfs wanneer de mens bepaalt waar het openvalt.’

De pagina’s begonnen vanzelf te bewegen.

Ruben dacht aan bibliomantie. Een boek willekeurig openen en de eerste zin als persoonlijke boodschap behandelen.

Hij sloeg de Bijbel dicht.

‘Ik ga hem niet als orakel gebruiken.’

March’ gezicht vertrok.

Voor het eerst leek hij bang.

De volgende ochtend vond Ruben drie diepe krassen op zijn borst.

De psychiater vroeg of hij ze zichzelf kon hebben toegebracht tijdens zijn slaap. Ruben wilde dat ontkennen, maar de camera in zijn slaapkamer liet zien hoe hij om 03.17 uur rechtop was gaan zitten.

Twaalf seconden viel het geluid weg.

Daarna kraste hij met zijn eigen nagels over zijn huid.

Op beeld bewoog zijn mond.

Een liplezer analyseerde de opname.

Ruben had gezegd:

‘Laat mij binnen.’

8. DE NAAM VAN SELENE

Het bevrijdingsteam bestond uit David, pastor Ruth Mensink en psychiater Farid Haddad.

Ze begonnen niet met een uitdrijving.

Ze begonnen met een levensgeschiedenis.

Ruben vertelde over zijn vader, die hem als kind vernederde. Over Marijes ziekte. Over zijn woede op God toen gebed haar niet genas. Over zijn verlangen naar een werkelijkheid waarin de dood niet het laatste woord had.

Selene had niet zomaar hypnose aangeboden.

Ze had een achterdeur aangeboden naar een wereld waarin Ruben opnieuw controle bezat.

‘Wat heb je van haar verlangd?’ vroeg Ruth.

‘Verlichting.’

‘Alleen dat?’

Ruben dacht aan de camera's, het podium en de mensen die hem bewonderden.

‘Macht.’

‘En van March?’

‘Kennis.’

‘Alleen kennis?’

‘Kennis waarmee ik boven anderen stond.’

Ze spraken over schuld zonder alles tot schuld te reduceren. Over trauma zonder iedere keuze tot symptoom te verklaren. Over geestelijke gebondenheid zonder ieder verschijnsel demonisch te noemen.

Op een middag bracht David een politiedossier mee.

‘We hebben Selene gevonden.’

Ruben greep het dossier.

De foto toonde niet de vrouw uit de praktijk.

Het was een man: Stefan Varga, voormalig illusionist en televisieconsultant. Hij had gewerkt als onderzoeker voor paranormale programma’s en wist hoe voorkennis uit sociale media, formulieren en gesprekken kon worden verzameld.

‘Hij heeft zich als vrouw voorgedaan?’

‘Niet precies. Er zijn pruiken, stemsoftware en projectietechnieken in het pand aangetroffen. Je was tijdens sessies sterk gesuggereerd en vaak onder invloed van een kruidenmengsel met een dissociatieve werking.’

‘Waarom?’

‘Om je te trainen.’

‘Voor wat?’

‘Je televisiecarrière. Varga ontving een percentage van je inkomsten via tussenpersonen.’

Ruben bladerde door foto’s van verborgen luidsprekers, camera’s en de messing schijf.

‘En Abel March?’

David legde een oud boek op tafel.

THE UNIVERSAL FORTUNE-TELLER, 1796.

Op een gravure stond een magiër in een grijze jas met een wandelstok.

Onder de afbeelding:

ABRAM MARSH, CUNNING-MAN OF PYE STREET

Niet Abel March.

Maar dichtbij genoeg voor een hypnotische reconstructie.

‘Selene heeft de naam waarschijnlijk vóór of tijdens de trance genoemd,’ zei Farid. ‘Je geheugen heeft hem aangepast.’

Ruben voelde opluchting.

Alles was verklaard.

Toen sloeg David het boek open bij een politierapport uit 1798.

Abram Marsh was gearresteerd wegens fraude en diefstal. Tijdens zijn verhoor had hij één zin gebruikt:

Hoop verkoopt beter dan rouw.

‘Stond dat in Varga’s materiaal?’ vroeg Ruben.

‘Nee,’ zei David.

‘Dan kon ik het niet weten.’

Niemand antwoordde.

Ruth sloot het boek.

‘Een onverklaard detail bewijst niet automatisch een demon.’

‘Maar het bewijst ook niet dat er geen is.’

‘Klopt. Daarom richten we ons niet op sensatie. We richten ons op waarheid, verantwoordelijkheid en Christus.’

Die nacht hoorde Ruben March lachen.

Niet triomfantelijk.

Uitgedaagd.

9. DE KAMER MET GETUIGEN

De eerste bevrijdingssessie vond overdag plaats.

Geen verduisterde kamer. Geen pulserende muziek. Geen wierook. De ramen stonden open. Op tafel lagen water, tissues, een Bijbel en het behandelplan.

Ruben bleef volledig wakker.

Ruth begon met gebed. Niet luid. Niet dramatisch.

Daarna vroeg zij Ruben zelf te spreken.

Hij beleed zijn bedrog. Hij benoemde geen algemene ‘fouten’, maar concrete daden: het verzamelen van informatie zonder medeweten, het presenteren van waarschijnlijkheden als openbaringen, het ontmoedigen van medische behandeling en het exploiteren van rouw.

Bij ieder punt kwam March dichterbij.

Aanvankelijk zag alleen Ruben hem.

Daarna veranderde de temperatuur in de kamer. De huidgeleidingsmeter rond Rubens vingers registreerde een plotselinge stijging van sympathische activatie. Zijn hartslag steeg van 78 naar 146. Zijn ademhaling werd oppervlakkig.

Farid controleerde of hij aanspreekbaar bleef.

‘Ruben, waar ben je?’

‘In de kamer.’

‘Welke datum?’

Hij noemde de datum correct.

‘Wie zie je?’

‘March.’

‘Wie zie je lichamelijk?’

‘Jullie drieën.’

Hij bleef georiënteerd.

Ruth vroeg: ‘Wat zegt hij?’

‘Dat mijn berouw ook een voorstelling is.’

‘Is dat waar?’

De vraag trof Ruben harder dan een bevel.

Hij had zelfs deze sessie willen beheersen. Hij wilde de spectaculaire bekeerling worden. De voormalige medium die voortaan volle kerken zou trekken met zijn getuigenis.

March glimlachte.

‘Zie je wel?’

Ruben begon te huilen.

‘Ik probeer zelfs mijn bevrijding te verkopen.’

Ruth knikte.

‘Dan brengen we ook dat in het licht.’

March schreeuwde.

Niet in de kamer.

In Rubens schedel.

Beelden flitsten door hem heen: Londen, Selene, Marije op haar sterfbed, het applaus van honderden mensen. Zijn thalamus overspoelde de cortex met alarmsignalen. De amygdala koppelde oude angst aan de huidige gebedssituatie. Zijn prefrontale controle begon weg te vallen.

‘Maak contact,’ zei Farid.

David pakte niet Rubens handen, maar legde de zijne zichtbaar op tafel.

‘Je mag mijn hand pakken als je wilt.’

Ruben deed het.

Lichamelijke oriëntatie. Huid, druk, temperatuur. Geen zweven. Geen afdaling naar een innerlijke wereld.

Aanwezig blijven.

Ruth sprak de naam van Jezus uit.

March sloeg met zijn stok op de vloer.

De lampen gingen uit.

Ruben rukte zijn hand los en viel achterover. Zijn lichaam verstijfde. Uit zijn mond kwam een lage stem.

‘Hij behoort mij toe.’

David reageerde niet op de stem.

Hij keek naar Ruben.

‘Ruben, kun jij mij horen?’

De lage stem lachte.

‘Hij is er niet.’

‘Ruben, als je mij hoort, beweeg je rechterwijsvinger.’

Niets.

Toen een minimale beweging.

Farid zag het.

‘Hij is aanwezig.’

Dat veranderde de strijd. Ze behandelden Ruben niet als een lege woning waarin twee machten vochten. Hij was een mens die kon antwoorden, kiezen en verbonden blijven.

Ruth zei: ‘Ruben, jij moet niet verdwijnen zodat wij met deze stem kunnen praten.’

Zijn ogen gingen open.

De lage stem bleef uit zijn keel komen.

‘Ik ben March.’

Ruben kneep Davids hand fijn.

‘Nee,’ bracht hij uit. ‘Jij gebruikt die naam.’

Zijn rug kromde. Hij kokhalsde, maar bleef bewust.

‘Wat wil je loslaten?’ vroeg Ruth.

‘Mijn recht om bijzonder te zijn.’

March krijste.

‘Mijn recht op geheime kennis.’

De kamer vulde zich met een geur van kolenrook.

‘Mijn woede op God omdat Marije stierf.’

Dat was het moeilijkst.

Niet de kaarten. Niet het geld. Niet de televisieoptredens.

Zijn aanklacht tegen God was de diepste deur geweest.

‘Ik wilde een wereld waarin ik haar kon bereiken,’ snikte Ruben. ‘Ik wilde liever een leugen waarin ze sprak dan een waarheid waarin ze dood was.’

Ruth antwoordde niet met een verklaring voor Marijes dood.

Ze bleef bij hem.

‘Kies je Christus zonder de garantie dat Hij jouw verlies ongedaan maakt?’

Ruben zag March aan de andere kant van de tafel.

Achter hem stond Marije.

Ze droeg de blauwe jurk waarin zij begraven was.

‘Kies mij,’ zei ze.

Haar stem was volmaakt.

Ruben wilde opstaan.

Toen zag hij iets.

Marije noemde hem altijd Ruub wanneer zij van hem hield en Ruben wanneer zij boos was.

De gestalte zei opnieuw:

‘Ruben, kom bij mij.’

Hij sloot zijn ogen.

‘Jij bent haar niet.’

De stem veranderde.

‘Je weet niet wat dood is.’

‘Nee.’

‘Je weet niet waar zij is.’

‘Nee.’

‘Dan heb je alleen leegte.’

Ruben opende zijn ogen.

‘Ik heb Christus.’

Het woord kwam niet als magie.

Het was een keuze.

Ruth bad. David en Farid bleven naast Ruben zitten. Het duurde geen minuut, maar bijna drie uur. Periodes van rust werden afgewisseld met paniek, beschuldigingen, schaamte en lichamelijke uitputting.

Uiteindelijk zei Ruben:

‘Ik doe afstand van wat ik heb gezocht en van de macht die ik ermee wilde.’

March stond stil.

Zijn gezicht was niet langer dat van de gravure.

Het werd Selene.

Daarna Varga.

Daarna Ruben zelf.

Ten slotte had het geen gezicht meer.

‘Je hebt mij gemaakt,’ zei het.

Ruben schudde zijn hoofd.

‘Misschien heb ik je vorm gegeven. Maar ik geef je geen plaats meer.’

Ruth sprak rustig:

‘In de naam van Jezus Christus: laat hem los.’

De druk in Rubens borst werd ondraaglijk.

Toen was zij weg.

Niet spectaculair.

De kolenlucht verdween. Zijn hartslag daalde. Buiten reed een vrachtwagen voorbij. Iemand maaide gras.

De gewone wereld kwam terug.

Ruben hilde omdat die zo gewoon was.

10. VRIJ, MAAR NIET KLAAR

De volgende ochtend hoorde hij March opnieuw.

Zachter, maar duidelijk.

‘Het heeft niet gewerkt.’

Ruben belde David in paniek.

‘Ik ben niet vrij.’

‘Wie heeft je beloofd dat je nooit meer een gedachte, herinnering of verleiding zou ervaren?’

‘Maar ik hoor hem.’

‘Dan onderzoeken we dat. Vrijheid is niet hetzelfde als de afwezigheid van strijd.’

De begeleiding duurde nog achttien maanden.

Ruben bleef onder psychiatrische controle. Hij kreeg behandeling voor gecompliceerde rouw, dissociatieve klachten en slaapverstoring. Hij leerde bronvragen stellen:

Heb ik dit waargenomen?

Heb ik dit gedroomd?

Is het mij gesuggereerd?

Welke externe bevestiging bestaat er?

Hij leerde lichamelijke signalen herkennen voordat angst zijn denken vernauwde. Regelmatige slaap, beweging en sociale structuur verminderden de hallucinatoire ervaringen.

Tegelijk ging de pastorale begeleiding door.

Hij verbrak zijn contracten, schreef cliënten aan en bood financiële compensatie aan. Niet iedereen vergaf hem. Eén voormalige cliënt deed aangifte. Ruben kreeg een

voorwaardelijke straf en moest een deel van zijn vermogen afstaan.

Hij wilde zijn bekering gebruiken om zijn reputatie te redden.

David hield hem tegen.

‘Je getuigenis is geen nieuw podium.’

Daarom sprak Ruben het eerste jaar nergens openbaar.

Hij sloot zich aan bij een kleine gemeente waar bijna niemand hem van televisie kende. Hij zette stoelen klaar, schonk koffie en vertrok na afloop zonder advies te geven.

Het moeilijkste was dat niemand hem bijzonder vond.

Precies daar begon zijn herstel.

Hij werd gedoopt op een zondag waarop het regende.

Toen hij uit het water kwam, hoorde hij March nog één keer.

‘Ook dit is theater.’

Ruben keek naar de mensen rond het doopbad. David. Ruth. Farid, die geen christen was maar wel was gekomen. Zijn moeder. En Davids zus, levend en herstellend.

‘Misschien kan ieder ritueel theater worden,’ dacht Ruben.

Daarna keek hij naar het kruis.

‘Maar niet ieder teken is daarom leeg.’

De stem zweeg.

EPILOOG: DE LAATSTE CLIËNT

Drie jaar later werkte Ruben in een centrum voor herstel na manipulatieve groepen. Niet als helderziende. Niet als therapeut. Hij begeleidde de administratie en vertelde soms, onder toezicht, hoe misleiding werkte.

Op een middag meldde zich een jonge vrouw.

‘Ik heb een boodschap van Marije,’ zei ze.

Ruben voelde zijn lichaam reageren. Zijn hartslag versnelde. De oude tunnel van aandacht opende zich.

‘Wie bent u?’

‘Dat doet er niet toe.’

‘Dan kan ik u niet helpen.’

‘Ze zegt dat je haar blauwe jurk moet onthouden.’

Ruben greep de deurpost vast.

Niemand buiten de familie wist van die jurk.

‘Ze zegt ook dat je in Londen iets hebt achtergelaten.’

Op de gang verscheen een man in een grijze jas.

Ouder dan March. Gebogen. Zijn wandelstok had geen kraai als knop, maar een zilveren boek.

Ruben keek naar de vrouw.

‘Wie heeft u gestuurd?’

‘Een therapeute.’

‘Welke?’

‘Selene Varga.’

Ruben drukte op de alarmknop onder de balie.

De vrouw glimlachte.

‘Je denkt nog steeds dat ontmaskeren hetzelfde is als overwinnen.’

Op dat moment kwam David uit een spreekkamer. De vrouw draaide zich om en rende naar buiten.

De beveiligingscamera volgde haar tot aan de straat.

Daar verdween ze tussen twee beeldframes.

De politie vond geen naam, geen vingerafdrukken en geen opname waarop haar gezicht duidelijk zichtbaar was.

Die avond zat Ruben met David in de lege ontmoetingsruimte.

‘Wat denk jij dat het was?’ vroeg Ruben.

‘Ik weet het niet.’

‘Een handlanger van Varga?’

‘Mogelijk.’

‘Een hallucinatie?’

‘De camera heeft iemand opgenomen.’

‘Een geest?’

David keek hem aan.

‘Ook mogelijk.’

Ruben wachtte op zekerheid.

Die kwam niet.

Vroeger zou hij de leegte hebben gevuld met een verhaal. Hij zou een kaart hebben getrokken, een boek hebben geopend of een stem hebben gevolgd.

Nu liet hij de vraag open.

‘Ben je bang?’ vroeg David.

‘Ja.’

‘Wat ga je doen?’

Ruben keek naar zijn trillende handen. Daarna naar de deur, de echte tafel en het avondlicht dat door het raam viel.

‘Wakker blijven.’

Ze baden niet om geheime kennis.

Ze baden om waarheid, bescherming en onderscheidingsvermogen.

Toen Ruben later naar huis liep, hoorde hij achter zich het tikken van een wandelstok.

Hij draaide zich niet om.

Niet omdat hij zeker wist dat er niemand liep.

Maar omdat hij eindelijk wist Wie hij wilde volgen.